

**170.**

Na temelju članka 11. stavka 1. podstavka 4. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“ broj 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22 i 33/23), članka 28. stavka 1. točke 22. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09, 9/13, 25/13-pročišćeni tekst, 5/18, 8/18-pročišćeni tekst, 2/20 i 4/21) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 26/09, 16/13, 25/13-pročišćeni tekst i 4/21), Županijska skupština Primorsko-goranske županije na 20. sjednici održanoj 27. rujna 2023. godine, donijela je

**P L A N**  
**zdravstvene zaštite Primorsko-goranske županije**

**I.**

Ovim Planom zdravstvene zaštite Primorsko-goranske županije (u daljnjem tekstu: Plan), sukladno Planu zdravstvene zaštite Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 19/20), s ciljem provođenja zdravstvene zaštite u sustavu zdravstvene djelatnosti Republike Hrvatske, određuju se:

- zadaće i ciljevi zdravstvene zaštite u Primorsko-goranskoj županiji (u daljnjem tekstu: Županija)
- načela organizacije zdravstvene zaštite u Županiji
- prioriteta razvojna područja u Županiji
- zdravstvene potrebe stanovništva od posebnog interesa za Županiju
- smjernice razvoja zdravstvene zaštite u Županiji
- mjerila za postavljanje mreže zdravstvene zaštite u Županiji
- prava i obveze u provođenju zdravstvene zaštite u Županiji
- nositelji zadaća za ostvarivanje Plana.

**II.**

Provedbu Plana, primjenom mjera utvrđenih Planom zdravstvene zaštite Republike Hrvatske, osiguravaju zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici na način i pod uvjetima propisanim zakonom, s ciljem:

- zaštite i unapređenja zdravlja stanovništva u cjelini
- povećanja očekivanoga trajanja života i smanjenja smrtnosti
- povećanja broja godina života bez bolesti i/ili invalidnosti
- osiguravanja najviše moguće razine fizičkog i psihičkoga zdravlja uz brigu za poboljšanje kvalitete života očuvanjem zdravlja i funkcionalne sposobnosti.

**III.**

Organiziranje zdravstvene zaštite u Županiji temelji se na načelima propisanim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti:

- sveobuhvatnosti zdravstvene zaštite, uključivanje svih stanovnika u provedbu odgovarajućih mjera zdravstvene zaštite u skladu sa zakonom
- kontinuiranosti zdravstvene zaštite, pružanjem neprekidne zdravstvene zaštite stanovnicima kroz sve životne dobi
- dostupnosti kvalitete zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama, trgovačkim društvima koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i ordinacijama koje zdravstvenu djelatnost obavljaju u privatnoj praksi
- cjelovitog pristupa primarne zdravstvene zaštite te specijaliziranog pristupa polikliničko-konzilijarne i tercijarne zdravstvene zaštite
- funkcionalne integracije osiguranjem suradnje zdravstvenih ustanova na svim razinama zdravstvene djelatnosti.

#### IV.

U svrhu ostvarivanja ciljeva utvrđenih ovim Planom, određuju se sljedeća prioritetna razvojna područja u Županiji:

- promocija zdravlja, prevencija i rano otkrivanje bolesti, sprječavanje i suzbijanje zaraznih, masovnih kroničnih bolesti te ozljeda i invaliditeta
- praćenje učinkovitosti sustava primarne zdravstvene zaštite
- osiguranje i unapređivanje kvalitete zdravstvene zaštite
- zaštita svih stanovnika, osobito djece i mladih, žena i trudnica i vulnerabilnih skupina
- promocija zdravlja starijih osoba, posebno unapređenje mentalnoga zdravlja starijih osoba
- prevencija rizičnog ponašanja djece i mladih
- povećanje zdravstvene pismenosti stanovnika
- nadzor nad čimbenicima okoliša (fizikalnim, biološkim i kemijskim).

#### V.

Zdravstvene potrebe stanovništva od posebnoga interesa za Županiju jesu:

- promicanje zdravlja, prevencija, rano otkrivanje, dijagnostika, liječenje i rehabilitacija kroničnih nezaraznih bolesti
- suzbijanje i sprječavanje zaraznih bolesti
- osiguranje zdravog okoliša (zrak, voda, tlo, buka, zdravstvena ispravnost hrane, predmeta koji dolaze u dodir s hranom i predmeta opće uporabe).

#### VI.

Osnove razvoja zdravstvene djelatnosti na primarnoj razini u Županiji jesu:

- popunjavanje mreže javne zdravstvene službe
- poboljšanje efikasnosti zdravstvenog sustava
- osiguranje i unapređivanje kvalitete rada (korištenje uputa i preporuka temeljenih na kliničkim i terapijskim smjernicama)
- provođenje aktivnosti na promociji zdravlja i prevenciji bolesti
- zaštita reproduktivnoga zdravlja
- zaštita mentalnoga zdravlja u zajednici (prevencija depresije, postizanje pozitivnog mentalnog zdravlja)
- aktivna skrb za kronične bolesnike
- unaprjeđenje specifične zdravstvene zaštite radno aktivne populacije
- razvoj i povezivanje patronažne službe, zdravstvene njege u kući
- razvoj palijativne skrbi
- zdravstvena zaštita starijih osoba
- izgradnja informatičkog sustava primarne zdravstvene zaštite.

Osnove razvoja zdravstvene djelatnosti u Županiji na sekundarnoj razini jesu:

- praćenje, planiranje, suradnja i unapređivanje sustava zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama
- provođenje mjera zdravstvene zaštite
- unapređivanje kvalitete usluga dijagnostike i postupaka liječenja
- utvrđivanje mjerila za praćenje kvalitete rada, uvođenje mjera kontrole kvalitete u zdravstvenim ustanovama
- planiranje i unapređivanje tehničko-medicinske opremljenosti zdravstvenih ustanova.

Osnove razvoja zdravstvene djelatnosti na tercijarnoj razini u Županiji, uz osnove razvoja zdravstvene djelatnosti na sekundarnoj razini jesu:

- osiguravanje i unapređivanje kvalitete i pružanja usluga dijagnostike i postupaka liječenja u najsloženijim oblicima zdravstvene zaštite iz specijalističko-konzilijarnih i bolničkih djelatnosti.

Osnove razvoja zdravstvene djelatnosti na razini zdravstvenih zavoda u Županiji su:

- unaprjeđenje djelatnosti epidemiologije zaraznih bolesti i kroničnih nezaraznih bolesti, javnog zdravstva, promicanja zdravlja, zdravstvene ekologije, mikrobiologije, školske i adolescentne medicine, mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti
- unaprjeđenje djelatnosti transfuzijske medicine
- unaprjeđenje djelatnosti hitne medicine
- unaprjeđenje djelatnosti telemedicine.

Na svim razinama zdravstvene djelatnosti potrebno je osigurati izobrazbu i stjecanje odgovarajućih vještina svih zdravstvenih radnika.

## VII.

Zdravstvenu djelatnost u Županiji obavljaju zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici.

Mrežom javne zdravstvene službe određuje se za područje Županije potreban broj zdravstvenih ustanova, potreban broj postelja po djelatnostima, broj zdravstvenih timova te privatnih zdravstvenih radnika s kojima Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje sklapa ugovor o provođenju zdravstvene zaštite.

Zdravstvena djelatnost može se obavljati i izvan mreže javne zdravstvene službe u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

## VIII.

Mjerila za određivanje mreže zdravstvene djelatnosti su:

### 1. Demografske karakteristike stanovnika Županije

Županija prema popisnoj 2021. godini ima 265 419 stanovnika, što je 30 776 stanovnika manje nego prema popisu iz 2011. godine (indeks promjene 89,61). Broj stanovnika Grada Rijeke je 107 964 (manje za 20 660 - indeks promjene 83,94), Gorskog kotara 18 954 (manje za 4 057 - indeks promjene 82,37), Otoka 38 437 (manje za 1 269 - indeks promjene 96,80) i Priobalja 100 064 (manje za 4 790 - indeks promjene 95,43).

Prosječan broj stanovnika po km<sup>2</sup> u Primorsko-goranskoj županiji iznosi 74.

Najmanja gustoća naseljenosti je u Mrkoplju – 7 stanovnika po km<sup>2</sup>, a najveća u Rijeci 2 454 stanovnika po km<sup>2</sup>.

Prosječna dob stanovnika u 2021. godini je 46,2 godina starosti. Najstariji su stanovnici Gorskog kotara sa 48,8 godina, slijedi Grad Rijeka sa 46,8 godina, Otoci 45,7 godina te Priobalje s 45,1 godina prosječne starosti stanovnika.

Udio osoba u dobi 65 i više godina u Županiji iznosi 25,82%. U Gorskom kotaru 29,13%, na Otocima 25,59%, u Priobalju 24,52%, u Rijeci 26,53%.

Udio osoba ispod 14 godina u Županiji je 12,46%, u Gorskom kotaru 10,76%, na Otocima 13,23%, u Priobalju 13,46% i u Gradu Rijeci 11,55%.

Očekivano trajanje života na dan rođenja u 2021. godini iznosi 80,2 za žene i 74,2 za muškarce, ukupno za oba spola 77,7 godina.

Broj živorođenih u 2021. godini je 2 154. Stopa nataliteta je 8,12‰. Prirodni prirast je negativan i iznosi -9,17 ‰ i najniži je u posljednjih dvadesetak godina. Negativan prirodni prirast prema popisu 2021. godine zabilježen je u svim jedinicama lokalne

samouprave osim u općini Viškovo. Stopa mortaliteta iznosila je 17,29%. Opća stopa fertiliteta iznosila je 41,05%. Stopa invalidnosti 12,4%.

## **2. Zdravstveno stanje stanovnika Županije (podaci za 2021. godinu):**

### **2.1. Morbiditet u primarnoj zdravstvenoj zaštiti**

U djelatnosti obiteljske (opće) medicine registrirano je 3 457 515 posjeta. U djelatnosti zaštite dojenčadi i male djece 193 830 posjeta. Preventivnih sistematskih pregleda u ordinacijama primarne zdravstvene zaštite dojenčadi i male djece bilo je 15 632. U ordinacijama dentalne medicine koje imaju ugovor s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: HZZO) zabilježeno je 315 670 posjeta. U ordinacijama koje nemaju ugovor s HZZO-om zabilježeno je 107 505 posjeta. U ordinacijama dentalne medicine koje imaju ugovor s HZZO-om obavljeno je 88 843 sistematskih pregleda. U ordinacijama dentalne medicine koje nemaju ugovor s HZZO-om obavljeno je 26 959 sistematskih pregleda. Sistematskih pregleda (osnovne i srednje škole) u ordinacijama školske medicine obavljeno je 6 944. Preventivnih i kontrolnih pregleda bilo je 2 948. U ordinacijama zdravstvene zaštite žena koje imaju ugovor s HZZO-om zabilježen je 120 751 posjet i 51 473 pregleda. Obavljeno je 14 898 pregleda trudnica. Ostalih preventivnih pregleda i savjetovanja obavljeno je 57 518 (kontracepcija, planiranje obitelji, menopauza, prevencija osteoporoze, prevencija spolno prenosivih bolesti, UZV dojki, PAPA test). U ordinacijama medicine rada obavljeno je 37 135 preventivnih pregleda, broj preventivnih pregleda zaposlenih iznosi 35 877.

Najčešće zabilježene bolesti u djelatnosti obiteljske (opće) medicine su akutne infekcije gornjeg dišnog sustava (6,27%), hipertenzivne bolesti (5,81%), spondilopatije i druge dorzopatije (5,27%), bolesti dojke i ženskih spolnih organa (3,10%), dermatitis i egzem; urtikarije (3,08%).

Najčešće zabilježene bolesti u zdravstvenoj zaštiti djece do sedme godine života su akutne infekcije gornjeg dišnog sustava (22,08%), simptomi, znakovi, abnormalni klinički i laboratorijski znakovi (17,55%), zarazne i parazitarne bolesti (13,12%), dermatitis i egzem; urtikarija (7,14%), akutni bronhitis i bronhiolitis (3,98%).

U zdravstvenoj zaštiti žena najčešće zabilježene bolesti su bolesti mokraćnog i spolnog sustava (25,48%), komplikacije u vezi trudnoće, porođaja i babinja (6,17%), novotvorine (3,15%) i zarazne i parazitarne bolesti (0,62%).

Najčešće skupine bolesti zabilježene u medicini rada su bolesti oka i očnih adneksa (30,91%), endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma (18,10%), bolesti uha i mastoidnog nastavka (14,53%), bolesti cirkulacijskog sustava (11,00%), simptomi, znakovi i abnormalni nalazi (6,57%).

Najčešće dijagnoze zabilježene u djelatnosti dentalne medicine jesu zubni karijes (35,38%), bolesti čvrstog tkiva zuba (17,67%), bolesti pulpe i periapikalnog tkiva (17,44%), periodontalne bolesti (11,19%) i ostali poremećaji zuba i potpornih tkiva (9,18%).

Broj plombiranih zubi –169 866,.

Obavljeni protetski radovi –38 473, postupci liječenja mekih tkiva –183 598.

### **2.2. Bolnički morbiditet**

Vodeće skupine bolesti u bolničkom zbrinjavanju:

- novotvorine: broj hospitalizacija 4 528, udio u županijskom pobolu 14,34%
- kardiovaskularne bolesti: broj hospitalizacija 4 505, udio 14,27%
- bolesti dišnog sustava: broj hospitalizacija 2 400, udio 7,60%
- ozljede, trovanja i dr: broj hospitalizacija 2 425, udio 7,68%
- bolesti mišićno-koštanog sustava: broj hospitalizacija 2 291, udio 7,26%

U dobi od 65 godina i iznad hospitalizirano je 14 030 osoba, što zauzima udio od 44,44%. U bolnoopskrbnim danima taj udio još je veći i iznosi 49,30%. Omjer hospitaliziranih muškaraca prema ženama u dobi iznad 65 godina je 7 367 : 6 663.

Bolnički morbiditet u dnevnim bolnicama i hemodijaliza:

- u dnevnim bolnicama, jednodnevnoj kirurgiji i bolničkim hemodijalizama bilo je 80 308 hospitalizacija (35 746 muškaraca i 44 562 žena)
- vodeće skupine bolesti u bolničkom zbrinjavanju bile su: bolesti genitourinarnog sustava s udjelom od 21,73%, zatim novotvorine (udio 21,23%), slijede duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (udio 11,51%), endokrine bolesti, bolesti prehrane (udio 4,94%).

U dobi od 65 godina i iznad u dnevnim bolnicama hospitalizirano je 2 736 pacijenata. Omjer hospitaliziranih muškaraca prema ženama u dobi iznad 65 godina bio je 764:1972.

### **2.3. Mortalitet**

U Županiji je 2021. godine umrlo 4 588 osoba, od toga je udio starijih od 65 godina bio 86,6% (3 974).

Uzroci mortaliteta prema skupinama bolesti:

- Cirkulacijske bolesti - 1 759 umrlih (38,34%)
- Zloćudne novotvorine – 1 130 umrlih (24,63%)
- Ozljede i otrovanja – 202 (4,40%)
- Preostalih smrti bilo je 1 497 (32,63%).

Mortalitet dojenčadi iznosio je 3,71 na 1 000 živorođenih. Najčešći uzroci dojenačke smrti su određena patološka stanja vezana uz trudnoću ili porod i kongenitalne malformacije.

### **2.4. Rizici za zdravlje u populaciji**

Pušenje (33,1% srednjoškolaca u Županiji puši nekoliko puta tjedno ili svakodnevno),

Alkohol (40% srednjoškolaca u Županiji povremeno ili redovito konzumira alkoholna pića).

Prekomjerna tjelesna masa. 72% djece normalno je uhranjeno. Broj djece s nižom tjelesnom masom u kategoriji pothranjenih nešto veći je osnovnim školama (2,7%). Postotak onih s prekomjernom tjelesnom masom, u kategoriji preuhranjenih također je veći u učenika osnovnih škola (32,5%), u srednjim školama je preuhranjenih 4,7%.

Podaci o ranjivim skupinama – Romi, na području Županije postoji 13 romskih naselja s oko 1 300 stanovnika. Higijenski uvjeti u naseljima ne zadovoljavaju osnovne minimume današnjeg standarda života. U naseljima s nedostatnim higijensko sanitarnim standardom uzeto je 30 uzoraka vode koju stanovnici naselja koriste za piće, od kojih je 13 uzoraka iz vodovoda bilo zdravstveno neispravno. Iz područja Gorskog kotara je bilo 7 uzoraka koji su bili zdravstveno neispravni zbog različitog bakterijskog onečišćenja. Akcijski plan za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma kontinuirano se provodi.

## **3. Socijalna struktura stanovništva Županije:**

### **3.1. Obrazovanje**

Obrazovna struktura stanovnika Primorsko-goranske županije (zadnji dostupni podaci Državnog zavoda za statistiku, popis 2011. godine):

- bez osnovne škole - udio 0,67%
- 1 – 3 razreda osnovne škole – udio 0,42%
- 4 – 7 razreda osnovne škole – udio 4,17%
- završena osnovna škola – udio 16,69
- završena srednja škola – udio 57,74%
- završena viša škola/I stupanj fakulteta/stručni studij – udio 7,35%

- završen fakultet/akademija/sveučilišni studij- udio 12,34%
- završen doktorat – udio 0,38%.

### **3.2. Zaposlenost**

Županija je imala je 114 217 zaposlenih od čega:

- u pravnim osobama: 96 855 zaposlenih (84,8%)
- kod fizičkih osoba 7 137 zaposlenih (6,2%)
- u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija 9 134 zaposlenih (8,0%)
- ostalo 1 091 (1,0%).

Zaposleni u pravnim osobama s obzirom na djelatnost:

- trgovina na veliko i malo te popravak motornih vozila i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo 15,0%
- prerađivačka industrija 11,9%
- obrazovanje 10,1%
- djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi 9,2%
- prijevoz i skladištenje 8,6%
- građevinarstvo 8,0%
- djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane 7,5%
- javna uprava i obrana 5,8%.

### **3.3. Nezaposlenost**

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u prosincu 2021. godine u Županiji je bilo nezaposleno 8 417 stanovnika (3 726 muškaraca i 4 691 žena). Stopa registrirane nezaposlenosti iznosila je 6,2% i nešto je manja od državne stope od 7,5%.

Struktura nezaposlenih prema stručnoj spremi prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je sljedeća:

- bez škole i nezavršena osnovna škola: 379 stanovnika
- osnovna škola: 1 145 stanovnika
- SŠ (strukovne škole, umjetničke škole, gimnazije): 5 038 stanovnika
- prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola: 690 stanovnika
- fakulteti, akademije; magisterij, doktorat: 1 165 stanovnika.

Dugotrajno nezaposleni:

- oni koji traže posao do 1 godine: 4 806 stanovnika
- oni koji traže posao od 1 do 3 godine: 2 204 stanovnika
- oni koji traže posao duže od 3 godine: 1 407 stanovnika.

### **3.4. Umirovljenici**

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u 2021. godini u Županiji je bilo ukupno 80 822 korisnika mirovine. Muških korisnika mirovine bilo je 34 813 (43,1%), a ženskih 46 009 (56,9%). Prosječna mirovina iznosila je 3. 227,75 kn što je više od republičkog prosjeka koji je iznosio 2 902,08 kn. Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika bio je 1:1,41, a udio umirovljenika u stanovništvu iznosio je 30,5%.

Struktura mirovina bila je sljedeća:

- 77,3% starosne s prosječnim iznosom mirovine od 3 376,20 kn
- 6,4 % invalidske s prosječnim iznosom mirovine od 2 359,69 kn
- 16,2 obiteljske s prosječnim iznosom mirovine od 2 862,63 kn.

## **4. Raspoloživost zdravstvenih resursa**

### **4.1. Kadrovi u zdravstvu**

Prema podacima Registra zdravstvenih djelatnika 2021. godine u Županiji je, u ustanovama čiji je osnivač Republika Hrvatska ili Primorsko-goranska županija bilo zaposleno 1 404 djelatnika visoke stručne sprema, 1 068 djelatnika više stručne sprema, 1 379 djelatnika srednje stručne sprema, 86 djelatnika niske stručne sprema.

U privatnim ustanovama i privatnoj praksi bilo je zaposleno 739 djelatnika s visokom stručnom spremom, 146 djelatnika s višom, 751 djelatnik sa srednjom te 16 djelatnika s nižom stručnom spremom.

#### **4.2. Zdravstveni kapaciteti**

- Privatni:
  - 95 ordinacija opće medicine
  - 12 pedijatrijskih ordinacija
  - 203 ordinacije dentalne medicine (polivalentne)
  - 7 ginekoloških ordinacija
  - 43 specijalističke ordinacije
  - 3 ordinacije medicine rada
  - 31 specijalističke ordinacije
  - 3 specijalne bolnica
  - 33 poliklinika
  - 5 ustanova za medicinu rada
  - 12 ustanova zdravstvene njege
  - 3 jedinice zdravstvene njege
  - 8 jedinica fizikalne terapije i rehabilitacije
  - 43 zubotehnička laboratorija
  - 65 ljekarni
  - 48 trgovačkih društava.
- Dom zdravlja Primorsko-goranske županije:
  - 74 ordinacije opće medicine
  - 12 pedijatrijskih ordinacija
  - 7 ginekoloških ordinacija
  - 32 ordinacije dentalne medicine (polivalentna ZZ)
  - 5 ordinacija medicine rada
  - 31 specijalistička ordinacija
- Klinički bolnički centar Rijeka
- Klinika za ortopediju Lovran
- Lječilište Veli Lošinj
- Psihijatrijska bolnica Lopača
- Insula županijska specijalna bolnica za psihijatriju i rehabilitaciju
- Thalassotherapia Crikvenica, specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Primorsko-goranske županije
- Thalassotherapia specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju bolesti srca, pluća i reumatizma, Opatija
- Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije
- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije
- Hospicij „Marija K.Kozulić“, ustanova za palijativnu zdravstvenu skrb Rijeka
- Zdravstvena ustanova Ljekarna Jadran.

### **5. Utjecaj okoliša na zdravlje stanovnika**

#### **5.1. Štetnosti na radnom mjestu**

Vodeće štetnosti na radnom mjestu jesu: buka, anorganske i organske prašine, vibracije, zarazne bolesti, bolesti kože, nefiziološki položaj tijela pri radu, ionizirajuće i neionizirajuće zračenje, različite biološke i kemijske štetnosti.

## 5.2. Profesionalne bolesti

U registru profesionalnih bolesti tijekom 2021. godine u Primorsko-goranskoj županiji prijavljeno je i potvrđeno ukupno 257 profesionalnih bolesti.

U Primorsko-goranskoj županiji prijavljeno je ukupno 1 014 ozljeda na radu.

**5.3. Postotak priključenosti stanovništva Županije na sustave javne vodoopskrbe** Visok je i iznosi 96%. Glavni vodeni resursi u Županiji jesu podzemne vode (91,11%).

## 5.4. Kontrola zdravstvene ispravnosti hrane

U 2021. godini učinjeno je 385 pregleda uzoraka hrane na kemijske parametre. Postotak neispravnosti iznosi 2,1%. Razlozi neispravnosti su pesticidi, aditivi, metali i nemetali i ostalo. U 2021. godini učinjeno je 3 890 pregleda na mikrobiološke parametre. Postotak uzoraka namirnica koji ne odgovaraju standardima mikrobiološke ispravnosti iznosi 14,7%. Najčešći razlozi neispravnosti su bakterije, plijesni i ostalo

Ispitana su 55 predmeta opće uporabe. Svi predmeti bili su kemijski i mikrobiološki ispravni.

## 5.5. Podaci o praćenju i suzbijanju zaraznih bolesti koje se prenose hranom i vodom

Crijevne zarazne bolesti čine najznačajniji dio prijavljenih zaraznih bolesti. U 2021. godini je registrirano 740 takvih oboljenja, što čini 39,5%. Među oboljelima, najzastupljenije je zaražavanje kampilobakteriozom, helmintiazom, dječjom glisticom, salmonelom.

## 5.6. Epidemiološka situacija

U zadnjih nekoliko godina je zabilježen trend smanjivanja procijepljenosti protiv svih zaraznih bolesti koje su predviđene obveznim programom cijepljenja. Posebno se ističe problem s procijepljenošću protiv ospica, rubeole i zaušnjaka. Procijepljenost je umjesto potrebnih 95% što je bilo do 2012. godine u 2021. godini iznosila 84,24%.

Godina 2021. je bila u znaku pandemije COVID-19 i korona virusa SARS-CoV2. Početkom 2020. Svjetska zdravstvena organizacija je proglasila epidemiju korona virusa javno zdravstvenom prijetnjom od međunarodnog značaja zbog brzine širenja epidemije i velikog broja nepoznanica, a nešto kasnije i globalnu pandemiju korona virusa. U 2021. godini u Županiji je ukupno bilo pozitivnih osoba 44 769, a umrlih 545.

Tijekom 2021. godine izvršeno ukupno 171.165 PCR testiranja i 29.335 brzih antigenskih testova na virus SARS-CoV2.

## 5.7. Kvaliteta zraka

Kvaliteta zraka na većem dijelu područja Županije je I kategorije, odnosno zrak je čist ili neznatno onečišćen. Onečišćen zrak zabilježen je u 2021. godini na području grada Bakra (AP Krasica) prema izmjerenim koncentracijama prizemnog ozona te se ovo područje svrstava u II kategoriju kvalitete zraka.

## 5.8. Kakvoća voda

U 2021. godini ukupno je pregledano 773 uzorka vode za ljudsku potrošnju. Ukupno je bilo 10 neispravnih uzorka što čini 1,3% zdravstveno neispravnih uzoraka u odnosu na ukupan broj uzoraka. Od fizikalno-kemijskih parametara uzrok neispravnosti bili su: povišeni rezidualni klor te niski pH. U mikrobiološkim ispitivanjima uzroci neispravnosti bili su zastupljeni po sljedećim ispitivanim pokazateljima: koliformne bakterije, Escherichia coli, enterokok, Clostridium perfringens.

## IX.

Županija ostvaruje svoja prava, obveze, zadaće i ciljeve na području zdravstvene zaštite kako slijedi:

- osigurava popunjavanje mreže javne zdravstvene službe
- organizira rad ustanova kojih je osnivač

- koordinira rad svih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost
- sukladno Planu zdravstvene zaštite donosi Plan zdravstvene zaštite županije
- donosi jednogodišnje i trogodišnje planove promicanja zdravlja, prevencije te ranog otkrivanja bolesti, prema Planu za zdravlje Primorsko-goranske županije
- organizira i provodi javnozdravstvene mjere sukladno ovom Planu
- organizira objedinjenu javnu nabavu za zdravstvene ustanove kojih je osnivač
- u suradnji s ministarstvom nadležnim za zdravstvo i Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje osigurava provođenje specifičnih mjera te pružanje zdravstvene zaštite na rijetko naseljenim i nerazvijenim područjima.

U ostvarivanju svojih prava, obveza, zadaća i ciljeva na području zdravstvene zaštite Županija osigurava sredstva za:

- provođenje javnozdravstvene, epidemiološke i zdravstveno-ekološke djelatnosti te prevenciju bolesti
- provođenje mjera zdravstvene ekologije, i to: ispitivanje hrane i predmeta opće uporabe, ispitivanje vode za piće, ispitivanje štetnih utjecaja onečišćenja zraka na zdravlje ljudi
- organizaciju rada mrtvozorničke službe.

Županija osigurava sredstva za investicijsko ulaganje i investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova - prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prijevoznih sredstava te informatizaciju zdravstvene djelatnosti, sukladno planu i programu mjera zdravstvene zaštite i mreži javne zdravstvene službe kao i za pokriće gubitaka zdravstvenih ustanova kojih je osnivač.

Županija osigurava sredstva za zdravstvenu zaštitu stanovnika na svom području iznad standarda utvrđenih obveznim zdravstvenim osiguranjem.

Ugovorom između Doma zdravlja Primorsko-goranske županije, Zavoda za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije, Ministarstva turizma i Županije osiguravaju se sredstva za organiziranje i financiranje provođenja mjera zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.

#### X.

U Županiji nositelji zadaća za ostvarivanje Plana su:

- Upravni odjel za zdravstvo Primorsko-goranske županije
- Savjet za zdravlje Primorsko-goranske županije
- Klinički bolnički centar Rijeka
- Klinika za ortopediju Lovran
- Dom zdravlja Primorsko-goranske županije
- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije
- Thalassotherapia Opatija, specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju bolesti srca, pluća i reumatizma
- Thalassotherapia Crikvenica, specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Primorsko-goranske županije
- Insula, županijska specijalna bolnica za psihijatriju i rehabilitaciju
- Lječilište Veli Lošinj
- Psihijatrijska bolnica Lopača
- Zavod za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije,
- Hospicij „Marija K.Kozulić“, ustanova za palijativnu zdravstvenu skrb-Rijeka,
- Zdravstvena ustanova Ljekarna Jadran, Rijeka
- privatne ordinacije, ustanove, poliklinike, trgovačka društva, klinike, laboratoriji i ljekarne.

**XI.**

Indikatori učinka provedbe plana za desetogodišnje razdoblje:

a) Prema godinama zdravog života izgubljenih zbog invaliditeta (engl. *disability adjusted lifeyear, DALY*)

- smanjenje smrtnosti od kardiovaskularne bolesti za 5%
- smanjenje smrtnosti od malignih bolesti za 5%

b) Produljenje očekivanog trajanja života na 80 godina.

**XII.**

Rok za ostvarenje ovog Plana je 31. prosinca 2030. godine.

**XIII.**

Danom stupanja na snagu ovog Plana prestaje važiti Plan zdravstvene zaštite Primorsko-goranske županije („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 14/14).

**XIV.**

Ovaj Plan stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Primorsko-goranske županije“.

KLASA: 024-04/23-01/6  
URBROJ: 2170-01-01/5-23-18  
Rijeka, 27. rujna 2023.

**PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA**  
**Županijska skupština**

**Predsjednik**

**Marko Boras Mandić, v.r.**